ԽԵ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 100 ՄԱՐՏ 26/7 ԱՊՐԻԼ 1897 5 ԶԻԼԳԱՏԷ 1314 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

درعلیه‌ده غلطه‌ده (ماسیس) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه
Նամակ կամ որ եւ իցէ գրութիւն պէտք է ուղղել
Առ Խմբագրութիւն
ՄԱՍԻՍ ՕՐԱԳՐՈՑ,
Կ. ՊՈԼԻՍ ՂԱԼԱԹԻԱ, Համալ Բաշը խան
Օսմ. Նախկին Պանքայի փողոց, Թիւ 2
Direction du Journal "MASSIS"
Galata, CONSTANTINOPLE
Les annonces sont reçues
aux Bureaux du Journal

ՄԱՍԻՍ
ԼՐԱԳԻՐ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դհեկ.	ալթ.	75
»	Վեցամսեայ	»	»	40
Գաւառներու »	Տարեկան	»	»	100
»	Վեցամսեայ	»	»	50
»	Եռամսեայ	»	»	25
Օտար երկրի »	Տարեկան		ֆրանք	35
Ռուսիոյ »	»		ռուբլի	10

Դրամի փոխարէն փոսթայի փուլ կընդունուի. 115 գրուշի փուլը 100 գրուշի հաշուով:

10 ՓԱՐԱ ԱԶԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ 10 ՓԱՐԱ

ՎԱՆՔԵՐԸ
ՈՐԲԱՆՈՑ ՉԵՆ ԿՐՆԱՐ ԸԼԼԱԼ

Պոլսեցի գրագէտին միտքը կամ խանդավառ երեւակայութիւնը երբ գաւառներու վանքերուն շուրջը դառնայ, չի կրնար ըմբռնել իրականութիւնը, այսինքն անոնց ներկայ վիճակը, զիրենք շրջապատող հանգամանքները. ու չորրորդ դարու կրօնական չափազանցեալ բարեպաշտութիւններով ստեղծուած պատմական յիշատակներու ազդեցութեան տակ, կը կարծէ թէ Ներսէս Պարթեւի անկելանոցները կարելի է վերականգնել, այնպիսի կուսակրօն եկեղեցականներու շնորհիւ, որ գաւառ հասնելուն պէս իրենց առաջին մտահոգութիւնը կը լինի իրիկուան ուտելիքը ու վաղուան հագնելիք զգեստը։

Տարիներ առաջ մեր վանքերը, կարելի է ըսել, աղքատ չէին, ու շատերը նոյն իսկ հարուստ։ Այդ միջոցին, երբ առաջնորդները նիւթապէս լաւ կ'ապրէին, ժողովուրդը նիւթապէս լաւ վիճակ ունէր, տեղ տեղ ջանքեր եղան վանքերը իրենց նպատակին ծառայեցնելու։ Այն օրեր դեռ կը գտնուէին հին, բարի մարդիկ որոնք իրենց հայրերու, մեր Ներսէսներու պէս, կը խորհէին թէ վանքերու մէջ որբեր, անկարներ, յիմարներ պահելը Աստուածահաճոյ գործ մ'է։ Ասոնց հետ ուրիշ գործնական մտքեր կը պահանջէին որ ամէն վանք գիշերօթիկ վարժարան մ'ունենայ, ուր կրթուին այն գաւառին կամ գեղախմբին զաւակները որ իրենց դրամէ տուրքովը վանքը միշտ շէն կը պահէին։

Առաջինները ազգ. աւանդութեան յարած, նուէրներ կ'ընէին վանքին, շէնքեր կը շինէին անոր մէջ, կտակներ կը հաստատէին։ Հայրերու զգացումը զաւակներուն անցած էր ժառանգաբար. եւ յետոյ, ճերմակ մազերով հայ ծերունիին կամ պառաւին վրայ, ոչ մէկ կրօնական ազդեցութիւն այնքան հզօր է որչափ վանքին մենակեաց, ծառազարդ, կանաչաւէտ, ջրաշատ դիրքը ու իր խորհրդաւոր լռութեանը մէջ ամէնէն վեհ ու ամէնէն երկիւղած միստիքականութիւնը կ'արթնցնէ անոր հոգիին խորը. . . Եւ իրա՛ւ, ի՛նչ փառասիրութիւն գաւառացի հարուստ ծերունիին կամ պառաւին, քան օրհնութիւնն առնել Սուրբին որու անունը նուիրուած է իր պաշտած վանքը եւ կամ թաղուիլ վանքի մը պարիսպներուն տակ, ծառերու օրօրուն, շուքին ներքեւ. . .։

Այսօր մեռած է այդ միստիքականութիւնը որ մեր ցեղը բնազանցօրէն կը կապէր հին սանսկրիտ լեզուն խօսող ժողովուրդներուն, անոնց բուդդայութեան կամ բրահմանութեան։

Երկրորդները, անոնք որ որբանոց-վարժարան հիմնել կուզէին, ճշմարտապէս տնտեսագիտական գաղափար մը կը մեկնէին։ Որովհետեւ գեղացին սկսած էր շահու մէջ, չար ու բարին ճանչնալ, այսինքն իր տուածին՝ փոխարէն մը պահանջել, ու որովհետեւ կուսակրօն եկեղեցականութիւնը ալ 100 էն 90 կորսնցուցած էր իր համարումն ու երկիւղած ազդեցութիւնը գեղացիին քով. այս մարդիկ գեղացիին սիրտը վանքին կապելու համար, անոր ջանացին հասկցնել այն մեծ օգուտը, զոր պիտի քաղէր իր զաւակը վանքին մէջ կրթել տալով։ Ու այս կերպով հասկցուցին գեղացիին՝ թէ իր տուած վանական տուրքը իր օգտին պիտի ծառայէ։

Փորձեր սկսան, շատ տեղեր տարիներով շարունակուեցան, վերջապէս չի յաջողեցան, որովհետեւ ժողովուրդը տնտեսական պատճառներով օր օրի կ'աղքատանար եւ որովհետեւ վանքերու մէջ — քիչ բացառութեամբ — այդ տղաքները կը հիւծէին մարմնով ու մտքով՝ սնունդի պակասութենէ եւ դաստիարակութեան բացակայութենէ։

Արդ, քիչ շատ յաջող այդ տարիներու մէջ չյաջողուած այդ փորձերը այսօր կրնա՞ն վերսկսուիլ։

Ասոր համար — մէկդի թողլով ամէն բնախօսական ու հոգեբանական անպատեհութիւն — վանքերու նիւթական վիճակը նկատի առնենք։

Այս վանքերը գտնուին Տրապիզոնի, Էրզրումի, Վանի, Պիթլիսի, Տիարպէքիրի, Խարբերդի, Ադանայի եւ ուրիշ կուսակալութեանց մէջ. գտնուին Պոլսոյ մօտերը. ըլլան քաղաքներէ ու գիւղերէ հեռու, լեռան մը վրայ հաստատուած — ինչպէս է անոնց մեծագոյն մասը — ըլլան քաղաքներու կամ գեղերու մօտիկը, միշտ երեք տեսակ եկամուտներ ունին. 1. Վարուցանքի եւ անասնոց եկամուտ (վանքին սեփական հողերէն)։ 2. դրամական եկամուտ (կալուածներէ եւ ուխտաւորներէ) 3. պտղի ըսուած եկամուտը որ գեղերու վանական տուրքն է։

1. Արդ. Վարուցանքէն եկամուտ ունենալու համար, պէտք է որ վանք մը լուծք, արօր, գութան ունենայ եւ բազմաթիւ մշակներ պահէ, պէտք է անասուններուն հսկելու եւ զանոնք արդիւնաւորելու կարողութիւն ունենայ։ Մեր վանքերէն ամէնէն մեծը, ամենէն հարուստը (հողային տեսակէտով) այսօր վարուցանքի եւ անասնոց եկամուտ չունի։

2. Քիչ վանքեր կան որ քաղաքներու մէջ խանութներ ու տուներ ունենան, եկամուտի թերեւս ամէնէն ապահով եւ առատ աղբիւրը. բայց այս քչիկ եկամուտն ալ որ 50 ոսկիէն 200 ոսկիի հազիւ կը բարձրանայ միջին հաշուով, եկեղեցականներու ձեռքին մէջ կը հալի։ Ասոնք իրենց լայն օրերու մէջ ծախուէին եկեղեցիի ու վանքի դրամներուն ուր միայն այսօր, այս նեղ օրերու մէջ։

3. Պտղի ըսուած տուրքը որ կը հայթայթէր վանքին ոչխար, տաւար, ցորեն, իւղ, պանիր եւ ուրիշ մանր մունր պէտքեր, այսօր բոլորովին ջնջուած է, գեղացին չունի որ տայ։

Աւելցուցէ՛ք ասոնց վրայ. — ուխտագնացութիւնները գրեթէ ջնջուած են. նուէրներ չկան, մասնաւոր կտակներ ու հրիտակներ մի՛ երեւակայէք նոյն իսկ։ Ու այսօրուան մեր վանքերը — անոնք որ շէն են դեռ — մեծ գործ մը ըրած կ'ըլլան եթէ պահպանեն իրենց պատերը անձրեւին ու ժամանակին դէմ։ Այսինքն անոնց մէջ գտնուած միաբանութիւնը որ ընդհանրապէս մէկ երկու վարդապետներէ, սարկաւագէ կամ մշակներէ կը բաղկանայ, եթէ ուտելիք ունենայ պէտք է ջանայ վանքին շէնքերը փլչելէ պահպանել։

Ուրեմն այսօր մեր վանքերուն մէջ որբանոց-վարժարաններ հաստատել այնքան անկարելի է որքան այս գաղափարը անգործադրելի կը գտնենք։

Գ. Ա.

ՆՈՐ ԳԻՐՔ ՄԸ (1)

Գրեթէ ինը տարի առաջ, Արմաշի Դպրեվանքին վերատեսուչ Ե. Վ. Դուրեան մեր հմուտ եկեղեցականը, վաղամեռիկ «Երկրագունդ» հանդէսին մէջ կը գրէր. «Դժբաղդաբար, առայժմ պիտի հարկիմք խոստովանիլ թէ այդ պատմութիւնն չունի քննական մտաց առջեւ պահանջելի յատկութիւնն ստուգութեան եւ թէ պատճառներ կան որք կը բռնադատեն իբր կեղծակարծ նկատել զայն։ . . պիտի ստիպիմք ուրեմն պատմութեան թերթերէն ջնջել կամ ի բաց հանել շողշողուն էջ մը. . .։» Ե. Վ. Դ. Տէյլէ Թոնի մը սահմանէն չուզեց քայլ մը անդին անցնիլ. Ա. Գարիէր ու Գելցէր (2). երկու եւրոպացի հայագէտ բրոֆէսէօրներ, որոնք այս պատմութեան էջերին քննադատութեամբ կը զբաղին՝ որոշ եզրակացութեան մը չյանգեցան. ու Ա. Գարագաշեան, իր «Քնն. պատմ.» մէջ, այս կարեւոր խնդրին վրայ հեղնութիւն մը ձգելէ զատ, ուրիշ բան մը բրած չէ։ Դարձեալ ու դարձեալ այս պատմութեան գլխաւոր հարցը մթութեան մէջ մնացած է։

Մենք այդ հարցին լուսաբանութիւնը աւելի ձեռնհասներու թողելով՝ սկսինք բերել բրօֆ. Գարիէրի նոր երկը, Մ. Խոր.ի պատմութեան նոր աղբիւրներէն մէկը։

Չմոռնանք ըսել՝ որ Ֆրանսացի հայագէտին այս նոր ուսումնասիրութեան, քննադատական ուսումնասիրութեան նիւթ են՝ Մ. Խորենացիին պատմութեան Բ. գրքին ԻԶ—ԼԶ գլուխները, կարծեցեալ պատմութիւնները։ Մեր դիւրահաւան, անքննադատ Մ. Խորենացին՝ այս պատմութեանց իբր աղբիւր բռնած է եղեր Յուլիոս Ափրիկանոս, Յովսեպոս, Հեգեսիպոս ու Եւսեբիոս Կեսարացի եւ մանաւանդ Լաբուբնա։ Սակայն Գարիէրի նոր ուսումնասիրութենէն կը տեսնենք՝ որ հոս ալ մեր քերթողահայրը ! անկեղծ չէ գտնուած, խաբած է մեզի, Անիկա իր աշխատութեան տակ ունեցած է եղեր միայն Եւսեբիոսի Եկեղ. պատմութեան ասորերէն թարգմանութեան մը վրայէն եղած հայ. թարգմանութիւնը ու Լաբուբնան. Յովսեպոսին ու Եւսեբիոսին պարբերութիւնները մասին յիշածները հայացուցած, տեղ տեղ յապաւումներ, ընդլայնումներ, ընդմիջարկութիւններ (յաւելուածներ) ընելով,—իրեն յատուկ եղանակով—խորենական պատմութիւն մը գրած է մեր առջեւ, որուն վրայ, իրաւունքով ուրեմն, պէտք էր՝ կասկածիլ։

Գարիէրի բրած պատմագիրներու աղբիւրներու համեմատական ուսումնասիրութիւնը դիտողութիւն չվերցներ, լիակատար է. անոր յայտնած կարծիքները ու գործածած աղբիւրները արդէն մեզի ծանօթ էին Գարագաշեանի միջոցաւ։ Որով կը պարտաւորինք ըսելու՝ որ համբաւաւոր Բրոֆէսէօրին գործը ուրիշ բան չէ, բայց թէ գիտական, մեթոտաւոր ուսումնասիրութիւն մը Մ. Խորենացիին գործածած աղբիւրներուն։

Այն երկը կարդացած ատենիս՝ մեր զարմանքը չենք կրնար զսպել՝ թէ ինչ պատճառով Ա. Գարիէր չէ հաճած Ցան, Լիպսիուս, Մատթէոս, Տիքսիրոն ու Հ. Տաշեան (3) գիտնականներու հետ՝ յիշել մեր հմուտ վարդապետին, Ե. Վ. Դ.ի «Լաբուբնա» յօդուածը ու Ա. Գարագաշեանի քննական պատմութիւնը որ հայ Մատենագրութեան կոթողներէն մէկը համարուած է։ Թէ Ե. Վ. Դ. եւ թէ Ա. Գարագաշեան՝ պատմութեան «այդ շողշողուն էջը» քննադատի մը աչքով դիտած են։ Զարմանքնիս աւելի մեծ կ'ըլլայ՝ երբ Գարիէրի նոր գործը բաղդատենք Ե. Վ. Դ.ի ու Ա. Գ.ի քննադատութեանց հետ՝ նոյն խորհրդածութիւնը, նոյն սուր դիտողութիւնը ու նոյն եզրակացութիւնը կը տեսնենք։ Միայն սա տարբերութեամբ՝ որ Ե. Վ. Դ., պարզ յօդուած մը կը գրէր, ու Գարագաշեան չունէր երիտասարդական մտքի այն կորովը։ Տեղ տեղ, Ե. Վ. Դ. ու Գարագաշեան մեր հետաքրքրութիւնը աւելի կը գոհացնեն քան Գարիէրը։ Այդ երեք գործերը պէտք է իրարու միանան, իրար լրացնեն, որ բան մը հասկցուի։

Գ. Խ.

(Մնացեալը վաղը)

ԱՄՈՒՍՆԱԶՈՒՐԿ ԱՂՋԻԿՆԵՐ

Մարդ մը կը ճանչնամ, որ բարի է, որ պարկեշտ է, որ համակրելի է, որ ուսեալ է. բայց. . . աղջիկը չի կրնար կարգել։

Երիտասարդները գովասանքով կը խօսին իր վրայ. ու ամուրիները սիրով կընդունին իր հրաւէրները, սակայն. . . աղջիկը չեն առներ։

Ուրո՞ւնն է յանցանքը արդեօք, աղջկա՞նն է, որ այսչափ այցելուներէն մէկը չի կրնար հրապուրել, թէ հօրն է, որ ընտանօք հիւր ընդունիլ չի գիտեր։

Ահաւասիկ խնդիր մը, որուն վրայ կարժէ չափէն աւելի ծանրանալ, որովհետեւ շատ մը հայրեր, կարծելով թէ բարի ըլլալը բաւական է ընկերութիւններու մէջ անպարտ համբաւ մը ձգելու. կատարեալ միամտութեամբ ու կոյր ինքնախաբէութեամբ կը շարունակեն բարի ըլլալ հանդէպ ամէնուն։ Իրենց ընտանեաց մէջ կընդունին այնպիսի երիտասարդներ, որոնց ամբողջ իտէալը ձրի զուարճանալէն անդին չանցնիր, իրենց զաւակները կը ներկայացնեն այնպիսի ամուրիներու, որոնք կեանքի պայքարներուն տակ ընկճած, չէ թէ ամուսնանալու, այլ ապրելու իսկ դժուարաւ իրաւունք ձեռք կը բերեն. իրենց աղջիկները պարընկեր կընեն այնպիսի դատարկապորտներու, որոնց մարդ կատու մը իսկ չի հաւատար, եւ այս ամէնէն վերջ երբ կը տեսնեն որ աղջկան տարիքը թառամելու շրջանին հասաւ, կը զարմանան թէ ինչո՞ւ չեն կրնար հարս ընել իրենց զաւակները։

* * *

Հեռատես հայր մը, որդեսէր մայր մը ու պարտաճանաչ եղբայր մը այսպէս չեն ըներ սակայն. աղջիկը իրենց չափովը դաստիարակելէ վերջ, մասնաւոր խնամք մը կը տածեն անոր մշակելիք յարաբերութիւններուն նկատմամբ. իւրաքանչիւր քայլափոխին ուշի ուշով կը հետեւին անոր, ու ամէն անգամ որ անծանօթ երիտասարդ մը ընդունելու հարկին մէջ գտնուին, կը ջանան որ իրենց հիւրը պարկեշտ եւ արժանաւոր մէկն ըլլայ. հակառակ պարագային կը չեզոքացնեն աղջիկը իրենց ընդունելութեան շրջանակէն. ու իրենք միայն կը պատուասիրեն հիւրը։ Շատ մը ծնողքներ ամենամեծ իրաւունքով, երիտասարդներէ աւելի կիներէ կը զգուշանան որ չապականեն իրենց աղջիկներուն բարքերը, ու այսպէս կատարեալ հսկողութեամբ կը պահեն իրենց աւանդը, մինչեւ որ ամուսնոյն յանձնեն զայն։ Եւ միթէ գէ՞շ կըլլան, ի՞նչ կը կորսնցնեն իրենց այս զգուշութիւններովը։ Շատեր կը կարծեն որ իրենց աղջիկները անխտիր ամէն ընկերութիւններու մէջ մղելով կը փութացնեն անոր ամուսնութիւնն ու իրենց ձեռքով բացած կըլլան բաղդին դռները։ Որչա՜փ սխա՜լ, եւ եթէ հազարէն մէկ այդ կարգի ամուսնութիւններ տեղի ունենան իսկ. կը կարծէ՞ք որ վայրկենապէս ծնած սէր մը տեւական ըլլայ. Քօթիյօնով սկսած սէրը բնական է որ Քօթիյօնով ալ աւարտի, եւ այն ամուսնութիւնը որոյ միջնորդը Քօթիյօն է, հա՞րկ է ըսել թէ կոյրը հոն է։

Գուցէ առարկուի թէ, ինչ որ ալ ըլլայ արդէն անխուսափելի կերպով կոյրը կոյր է. քանի որ խնդիրը մանաւանդ ամուսնութեան շուրջը կը դառնայ, բայց վայրկեան մը ընդունելով հանդերձ ամուսնութեան վրայ յեղյեղուած այդ յոռետես փիլիսոփայութիւնը, դարձեալ կը պարտինք ուշադրութիւն ընել, որ ամուսնութիւնները ամուր հիմերու վրայ զետեղուին իբրեւ փոքրագոյն չարիք որ միշտ նախընտրելի է։

Քիչ մը լուրջ եղէք ծնողներ. արդէն միջավայրը նպաստաւոր չէ աղջիկ հարսնացնելու, դուք ալ նորանոր դժուարութիւններ մի ստեղծէք ձեր զաւակներուն շուրջը։ Անցեալ օր երիտասարդ մը նշանածէն ետ դարձաւ։ ինչո՞ւ գիտէ՛ք. սա ամենապարզ պատճառին համար որ չէր ուզեր իր ապագայ ամուսինը յարաբերութեան մէջ տեսնել այնպիսի կնոջ մը հետ որ արդէն կը յաճախէր իր զոքանչին տունը, և որոյ բարոյականութիւնը կասկած ներշնչած էր իրեն։ Եթէ դուք ըլլայիք ի՞նչ պիտի ընէիք։ Պիտի թողէի՞ք որ ձեր փեսային կասկած ազդող կին մը շարունակէր ձեզի գալ։ Ամենասոսկալին լսեցէ՛ք. երիտասարդը օր մը կը տեսնէ որ հակառակ իր դիտողութիւններուն նշանածն ու այն կինը զոր կ'ատէր, Բերա շիտակ ճամբուն վրայ կը շրջագայէին առօք փառօք. և յանկարծ աղջիկը դեռ տուն չի հասած, գիրքը կը կանխէ նշանածին մէկ երկտողը, որով իսպառ կը հրաժարէր ամուսնանալէ աղջկան մը հետ, որ չի ճանչնար իր պատիւը և մանաւանդ չի գիտեր հնազանդիլ ամուսնոյն։ Շիտակն ըսէք, ո՞ւր մնաց, սակայն, արժէ՞ց այս գոհողութիւնը, ի՞նչ շահեցաւ օրիորդը այդ կնոջ ընկերութենէն. պիտի կրնա՞յ անգամ մ'ալ առանկ նշանած մը գտնել երբ բաժանման պատճառները բացորոշ են։ Եթէ մէկը երկսեռ ամուրիներու վիճակագրութիւնն ընելու ձեռնարկէ, զարմանքով պիտի տեսնէ որ շատ մը աղջիկներու հարսնութենէ զրկուելուն պատճառները հսկողութեան պակասութիւնն ու ծնողներու անհոգութիւնն է։ Բաւական չէ որ ծնողներ բարի ըլլան միայն. այլ պէտք է նաեւ արի ըլլան, շրջահայեաց ըլլան, հեռատես ըլլան, որ կարենան իրենց զաւակներու ապագան կարելի եղածին չափ ամուր խարիսխներու վրայ տեղաւորել. մանաւանդ աղջիկ զաւակներու ապագան որ տրամադիր է ամէն հովէ շարժելու և ամէն վտանգի մէջ գլորելու։ Եւ այն ծնողներն որոնք չե՛ն ուզեր իրենց աղջիկներու դժբաղդութեան պատճառ ըլլալ, պէտք է լաւ ճանչնան այն անձերը, որոնց հետ դրացի պիտի ըլլան, յարաբերութիւն պիտի հաստատեն և երեկոյթներ պիտի անցունեն, պէտք չէ տեղի տան գայլերու, որ գառնուկի մորթերու տակ ծածկուելով խաբեն իրենց աղջիկները։ Եւ պէտք է աչալուրջ կերպով հսկեն այն Պ. Պ. զարգացած երիտասարդներուն վրայ, որոնք օրուան գրականութեան վրայ խօսելու պատրուակաւ կը մտնեն ներս, և մինչեւ որ տանտիրոջ դիւրահաւանութենէն օգուտ քաղելով մտած տուներնին չքանդեն, անկից բնաւ դուրս չեն ելլեր։

Արդ, այսպիսի բազմազիմի յարձակումներու առջեւ, գիտէ՞ք որչափ դժուար է աղջիկ զաւակ պաշտպանելն ու զայն շէնշնորհք հարս ընելը. հապա դրամօժի՞տը ի՞նչ պիտի ընէք։

Աչքերնիդ չորս բացէք ծնողնե՛ր. եթէ դրամօժիտ չունիք, գէթ արժանիք մը թող ունենայ ձեր աղջիկը։

ՔԱՍԻՄ

Տիկին Մատաթեանի Աղջկանց (Ֆրէօպէլեան) վարժարանի դասընթացքը փոխանակ կիրակի օրերու՝ տեղի պիտի ունենայ Շաբաթ օրեր ժամը 11 էն (Ը. Ե.) մինչեւ ժամը 10 (Ը. Ե.)։

---

(1).—Աբգարու զրոյցը Մ. Խոր. պատմ. մէջ քննադատական ուսումնասիրութիւնք, գրեց Ա. Կարիէր, թարգմանեց Հ. Գ. Վ. Մէնէվիշեան. Վիեննա 1897։

(2).—Փաւստոս Բիւզանդացի, Հայ. եկեղեցւոյ սկզբնաւորութիւնը. Թարգմանութիւն, Վիեննա, 1896։

(3) Գերմաներէն գրած է. Zur Abgarsage վերնագրով։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿՐԵՏԷԻ ԽՆԴԻՐԸ

Յունաստան և Պետութիւնները

Աթէնքի ծովածոցին պաշարման խնդրոյն առթիւ՝ Նուվէլ Բրէս Լիպր կը ցուցնէ թէ Պիրէօնը պաշարելու համար տէրութեանց որոշումը այս անգամ թերեւս վճռական արդիւնք մը առաջ բերէ. Իրաւցնէ շատ նեղութիւն կրեցին մինչեւ որ միաձայնութեամբ իրականացուցին այս խնդիրը, մանաւանդ Անգլիոյ դիմադրութիւնը կոտրելու համար, բայց վերջապէս այս որոշման պիտի յանգէին, քանի որ ամէն օր համոզումները կը շատնան Կրետէի և Թուրքօ-Հելլենական սահմանագլխի դէպքերուն վրայ, որ կրնան վտանգել թէ Արեւելքի խաղաղութիւնը և թէ տէրութեանց ազդեցութիւնը. Յունաստան չկրնար ցաւիլ որ իրեն դէմ խիստ վարուեցան եւրոպական Տէրութիւնք, վասն զի այն օրէն սկսեալ՝ երբ ժորժ իշխան Կրետէ մեկնեցաւ Թորփիլանաւերու գլուխն անցած, Եւրոպա ամէն վայրկեան միջոց տուաւ իրեն պատուաւոր նահանջ մ'ընելու, բայց միշտ մերժեց, մէկ կողմէն եւրոպական համաձայնութեան քայքայման վրայ յոյս դնելով, միւս կողմէն կարծելով թէ Եւրոպական կարծիքները իրենց կառավարութեանց դահլիճներուն վրայ պիտի ազդեն. Արդ Հելլէնք շատ կը սխալէին՝ կարծելով թէ հելլէնասիրութիւնը դեռ այսօր ազդեցիկ դեր մ'ունի Եւրոպայի մէջ. Այսօր Եւրոպայի մէջ տիրող կարծիքն է թէ խաղաղութիւնը պէտք չէ խանգարի յունական ձգտումներուն պատճառաւ. Տէրութիւնք կը գործեն միմիայն խաղաղութեան պահպանման անհրաժեշտ օրէնքով, որուն չեն կրնար հակառակիլ առանց ինքզինքնին վտանգելու. Թօնկրօն ևս կըսէ թէ Յունաստանի վրայ կիյնայ յունական նաւահանգիստներուն պաշարման պատասխանատուութիւնը, վասն զի փոխանակ նահանջի բարեպատեհ առիթներէն օգուտ քաղելու, ամէն օր հետզհետէ յանդգնեցաւ և իրերը վերջին ծայրը մղեց. Այսօր ալ զրոյց կը շրջի թէ Յունաստան պաշարման պիտի պատասխանէ պատերազմ հրատարակելով Թուրքիոյ դէմ. Եթէ այսպէս է, իր բռնած դիրքին աղետալի հետեւութիւնները ինք պիտի կրէ. Գալով պետութեանց, անոնք համաձայն են, այս պարագային, պատերազմը նեղ շրջանակի մը մէջ ամփոփել. Վերջապէս Աթենացիք կը սխալին, եթէ կը կարծեն որ եւրոպական համաձայնութիւնը պիտի խզուի.

Պիրէօնի պաշարումը

Վեց մեծ տէրութիւնները համաձայնեցան Յունաստանի նաւահանգիստները պաշարելու համար. Վիէննայի Ֆրէմտէնպլաթ կէս պաշտօնական թերթը յայտնապէս տուաւ այս լուրը. Կրետէի մէջ հրամայող ծովակալները պիտի որոշեն հելլենական պաշարումը սկսելու թուականը. Ահա այս կարեւոր դէպքին առթիւ եկած նշանակալից հեռագրերը. Նիւ-Եորք Հէրըլտի կը գրեն Վաշինկթընէն. «Բրիտանական դեսպանը ամերիկեան դահլիճին իմացուց Պերլինի դաշնագիրն ստորագրող վեց տէրութեանց ապրիլ ամսուն մէջ Յունաստանի նաւահանգիստները պաշարելու համար տուած որոշումը: Քանի որ Մեծն Բրիտանիա ստորագրած է տէրութեանց ծանուցագիրը, ինքնին կը հերքուի սա լուրը թէ Վիքթորիա թագուհւոյն կառավարութիւնը պաշարման մասնակցելէ ետ կեցած է: Լոնտոնէն Հավասի գործակալութեան կը հեռագրեն. Կէս պաշտօնական աղբիւրէ կը ծանուցուի թէ համաձայնութիւնը կը շարունակէ պետութեանց մէջ և կը ճշդուի Աթէնքի ծովածոցը պաշարելու խնդիրը, որուն պիտի մասնակցին ամէնքը: Հռոմէն կը հեռագրեն Ռիւթէրի գործակալութեան. Մեծ տէրութիւնները Պիրէօնի պաշարումը որոշած ըլլալով, պէտք պիտի ըլլայ զօրացնել միջազգային նաւատորմը քանի մը օրէն: Կըսուի թէ հիմակու հիմա Պիրէօնը միայն պիտի պաշարուի, բայց նոր միջոցներ պիտի ձեռք առնուին Յունաստանի դէմ, եթէ իր բռնած դիրքին մէջ յամառի:

Ֆրանսական խորհրդարանը

Մ. Կոթիէ տը Քլանեիի հարցապնդումը հետեւեալ հարցումներուն վրայ կը դառնար: Ի՞նչ արդիւնք առաջ բերաւ Կրետէի մէջ տէրութեանց զինուորական գործողութիւնը. դիւանագիտական բանակցութիւնները ի՞նչ են: Ի՞նչ կրնայ ընել կառավարութիւնը, եթէ բոլոր սկսուած գործողութիւնները ապարդիւն մնան:

Մ. Կոթիէ տը Քլանեի պնդեց սա կէտին վրայ թէ վերջին դէպքերէն դատելով կղզին ուրիշ կերպով չկրնար խաղաղիլ, բայց եթէ զօրաբանակով մը: Կառավարութիւնը ո՞ւրկից սատակ պիտի առնէ այդ տեսակ գործողութեան մը համար: Դիտաւորութիւն ունի՞ խորհրդարանէն վարկեր խնդրելու: Ատենաբանը յետոյ քննեց Գերմանիոյ դիրքը՝ որ մէկ նաւ միայն ղրկեց Կրետական ջուրերուն մէջ, իսկ Կրետէի ցամաքը զինուոր մը անգամ չհանեց: Վերջապէս հարցուց թէ կառավարութիւնը ի՞նչ պիտի ընէ, եթէ պաշարումէն վերջ դըժուարութիւններ ծագին: Մ. Հանոթօ կարճառօտ կերպով յայտարարեց թէ չկրնար այդ հարցումներէն մեծ մասին պատասխանել, վասն զի առկախ բանակցութիւններ կան: Կը գանգատին տէրութեանց գործողութեան դանդաղութեան վրայ, բայց դանդաղութիւնը կախումն ունի նոյն իսկ իրաց բնութենէն: Կրետէի քաղաքական կազմակերպութիւնը յայտարարուեցաւ, և ապացուցուած չէ թէ կարծուածին չափ դէպ ընդունելութիւն գտած ըլլայ: Մ. Կոթիէ տը Քլանեի ի վերջոյ պատասխանեց թէ այդ բացատրութիւնները բնաւ երբէք գոհացուցիչ չեն և թէ ինք Արեւելքի քաղաքականութեան բոլոր պատասխանատուութիւնը կը ձգէր նախարարութեան և մեծամասնութեան վրայ:

Յունաստանի պաշարումը

Մեծ Տէրութեանց քով գտնուած Յունաստանի ներկայացուցիչները իմացուցին իրենց կառավարութեան թէ եւրոպական դահլիճները հելլէն նաւահանգիստներու պաշարմամբ կզբաղին: Չի գիտցուիր թէ մինչեւ ո՛ր աստիճան համաձայնութիւն հաստատուած է, բայց կը հաստատուի թէ Աթէնքի գերմանական ներկայացուցիչ Մ. Ֆոն Բլէսէն իր կառավարութենէն ծածկագիր հեռագիր մը առացաւ, որ իրեն կը ծանուցանէ թէ պաշարումը որոշուած է: Ամէն պարագայի մէջ խնդիրը պիտի լուծուի երեք կամ չորս օրէն:

Եգէեան ծովածոցը

Պերլինէն Նաշիոնալ Ցայթունկ կիմանայ ապրիլ 3 թուականաւ թէ Եգէեան ծովածոցին պաշարումը անգամ մ'ալ յետաձգուեցաւ, քանի մը տէրութեանց կողմէ վերջին պահուն նոր առաջարկութիւններ եղած ըլլալով:

Ծովակալ Բոթէ ի Սիթիա

Ֆրանսական նաւախմբին հրամանատար ծովակալ Բոթէ Սիթիա գընաց աչքէ անցնելու համար հոն գտնուող զօրքերուն վիճակը: Անոնց մօտ կը գտնուի այն հիւանդանոցը ուր կը դարմանուին մահմէտական և քրիստոնեայ վիրաւորեալները: Սիթիա գաւառակին մէջ երկիրը հանդարտ է:

Անգլիական նոր զօրքերը

Մոլտաւիա շոգենաւը կիրակի օր Մալթա կսպասուէր, ուրկէց պիտի տանէր Կրետէի համար խնդրուած 600 նոր զօրքերը:

Կրետէ

Ծովակալները չեն թողուր որ Ագրոթիրիի քրիստոնեաները որ և է բան ծախեն Հանիայի մէջ՝ մինչեւ որ իրենց զէնքերը չյանձնեն: Հանիայի շրջակայից պաշտպանութեան գործերը երկու շրջանակի բաժնուեցան: միջազգային զօրքերը ամէն օր կարգաւ պիտի այցելեն աշխատութեանց: Այս որոշումը անոր համար տրուեցաւ որպէս զի երկրին տեղագրութեան ընտանենան եւրոպական զօրքերը: Անգլիական զօրքերը նշանահարութեան կայան մը կը շինեն Հալէպայի վերեւ:

Յունաստան

Վերջին հեռագիրներու համեմատ Արեւելեան նաւախումբը Օքսիթօս կղզւոյն հիւսիսակողմը կը պտըտի: Սախթուրիս հրամանատարը հրահանգ ըստացաւ ծովային գործոց նախարարութենէն: Արեւմտեան նաւաբաժնին հրամանատար Քրիսփիս ուրբաթ օր գնաց արեւելեան նաւատորմին միացաւ:— Շաբաթ օր արքայական պալատան մէջ թագաւորին նախագահութեամբ գումարուեցաւ նախարարաց ժողովը: Մ. Տէլեանի՝ իր հիւանդութենէն ապաքինած ըլլալով՝ ներկայ էր ժողովին: Սահմանագլխի զօրաց հրամանատարներուն տեղեկագիրները քննուեցան: ժողովէն վերջ պատերազմական գործոց նախարարը նոր հրամաններ ղրկեց բանակին հրամանատարներուն: Միեւնոյն ատեն հրաման ղրկուեցաւ որ Միսոլոնկիէն Արթա ղրկուին պատերազմական պիտոյքներ:— Անցեալ ուրբաթ Արթայի մէջ երկրաշարժի թեթեւ ցընցում մը զգացուեցաւ:— Զինուորական ուղեւոր աղանի մը Աթէնք հասնելով Կրետէէն լուրեր բերաւ: Աղանին ամիս մը չափ թափառած է:— Անգլիոյ ներկայացուցիչ Մ. Էկըրթըն շաբաթ իրիկուն թագաւորէն կողմէ ունկնդրութեան ընդունուեցաւ:—Խալքիսի բանտին մէջ գտնուած շատ մը յանցաւորներ յաջողեցան փախչիլ: Միջոցներ ձեռք առնուեցան զանոնք ձերբակալելու համար:— Պատերազմական նախարարը հրամայեց որ Արթայի բանակին հրամանատարը մեծ ռազմափորձեր կատարել տայ:— Կը հաւաստուի թէ միջազգային նաւատորմէն երկու նաւախումբ կը շրջին Եգեան ծովուն մէջ: Սքիաթոսի բարձունքէն տեսնուած թորփիլանաւերը հաւանականաբար այս նաւատորմղին կը վերաբերին:— Կրետէէն մեկնող փոքրիկ առագաստանաւը Պիրէօն հասաւ:—Թեսալիոյ և Արթայի մէջ հետզհետէ մեծ գործունէութեամբ պատերազմական նիւթեր կը ղրկուին:—Բինէ Քոմանիս անուն Խազախ մը Աթէնք հասաւ օտար լեգէոնին մէջ մտնելու համար: — Ֆինլանտայի մէջ բնակող բոլոր Հելլենայիք ճանբայ ելան Յունաստան երթալու բանակին մէջ ծառայելու համար: Ռուսիայէն Յունաստան գացող Հելլենացւոց թիւը 7000 ի կը հասնի:

ՖՐԱՆՍԱ.— Նանսէնի Բարիզէն մեկնելուն առթիւ Աշխարհագրական ընկերութիւնը հացկերոյթ մը տուաւ ի պատիւ անոր: 500 հոգի ներկայ էին: Նշանաւոր երկրախոյզը ոտքի ելնելով հետեւեալ ճառը արտասանեց. «Պարոններ, քանի մը ժամէն Ֆրանսայէն մեկնելու վիշտը պիտի ունենամ: Ձեզմէ բաժնուելէս առաջ պարտաւոր եմ յայտնել ձեզ խորին շնորհակալութիւնս այն մեծաշուք և մտերմական ընդունելութեան համար՝ զոր ինծ ըրաւ Բարիզի Աշխարհագրական ընկերութիւնը: Շնորհակալ եմ ձեզ որ այս գեղեցիկ տօնին միացուցիք իմ քաջարի և սիրելի ընկերներուս յիշատակը: Իրենց անձնուրացութեամբ և քաջութեամբ համեստ արհեստաւորներն եղան հաւաքական յաղթութեան, և այս հանդիսաւորութեանց մէջ միտքս կը դառնայ միշտ դէպ ի այն անձնուէր աշխատակիցները, այն հաւատարիմ բարեկամները: Ձեր հիւրընկալութիւնը, պարոններ, կը յուզէ զիս, նամանաւանդ որ կը բղխի այնպիսի ժողովուրդէ մը՝ որուն համար մենք՝ Նորվեկիացիներս՝ ժառանգական համակրութիւն մը կը պահենք: Նորվեկիոյ մէկ ծայրէն միւս ծայրը ամէնքս ալ հետաքրքրութեամբ կը հետեւինք մարդկութեան համար Ֆրանսայի մատուցած բեղնաւոր յառաջդիմութեանց, և ուրախութեամբ կողջունենք ձեր գիտնականներուն և ուղեւորներուն գիւտերը: Բան մը որ ձեզ կը յուզէ՝ անտարբեր չի թողուր մեզ: Ցաւեցանք երբեմն ձեր պարտութեանց վրայ, և այսօր ցնծութեամբ կը ծափահարենք ձեր յաջողութիւնները: Ուստի ներեցէք, պարոններ, որ գաւաթս բարձրացնեմ ի պատիւ Ֆրանսայի, խմեմ անոր մեծութեան, և անկեղծ մաղթանքներ ընեմ Բարիզի Աշխարհագրական ընկերութեան յաջողութեան համար, որ ներդաշնակութեան մը մէջ կը ներկայացնէ հայրենեաց և գիտութեան երկու մեծ գաղափարները»: Ամբողջ սրահը թնդաց ծափահարութեամբ և կեցցէներով, մինչդեռ արուեստականք Մարսէյեզը կերգէին:

ՀԵՌԱԳԻՐ

ՎԻԷՆՆԱ, 5 Ապրիլ. — Աւստրիական նախարարութեան մէջ որ և է փոփոխութիւն եղած չէ, վասն զի կայսրը մերժած է նախարարաց հաւաքական հրաժարականը:

ՀՌՈՄ.—Այսօր բացուեցաւ խորհրդարանը: Ումպէրթօ թագաւոր գահաճառին մէջ շնորհակալ եղաւ բոլոր կուսակցութեանց, որ իրենց հաւատարմութիւնը ցուցուցին Նափոլիի իշխանին Սեւ Լեռան իշխանուհւոյն հետ ամուսնանալուն առթիւ: Եւրոպական քաղաքականութեան արդի կացութեան վրայ խօսելով՝ թագաւորը հաճութեամբ կը հաստատէ թէ բոլոր տէրութիւնները համաձայն են Արեւելքի գործոց մասին: Մեծ պետութեանց այս միութիւնը հարկաւոր է խաղաղութեան պահպանման: Իտալիոյ ներքին խնդիրներուն անցնելով՝ Գահաճառը կը ծանուցանէ թէ այս տարւոյն մէջ բարեկարգութիւններ պիտի առաջարկուին ելմտացոյցը հաւասարակշռելու համար: Իտալիա ծովային տէրութիւն մ'է, որ պէտք է կատարուած առաջդիմութեանց հաւասարի. ծովային գործոց նախարարը ի մօտոյ ծրագիր մը պիտի ներկայացնէ նաւատորմիղը աւելցնելու համար:

ԲԱՐԻԶ.—Արթոնի յայտնութիւններէն առաջ եկած գայթակղութիւնները կզբաղեցնեն ֆրանսական մամուլը: Հարցաքննիչ դատաւորը նոր ձերբակալութիւն հրամայած չէ, հիմա գործին վրայ տեղեկագիր մը կը պատրաստէ: Խորհրդարանական յանձնաժողովը ի մօտոյ վաւերական թղթերը պիտի ստանայ: Կը ծանուցուի թէ հարցապնդում մը պիտի ուղղուի դատական գործոց նախարարին:

ԹԵՐԹՕՆ «ՄԱՍԻՍ»Ի (11)

ԱԼԻՍԻ ՍԻՐԱՀԱՐԸ

ԿԶԱՎԻԷ ՏԸ ՄՈՆԹԷԲԷՆ

Այս մարդիկը՝ անցեալին վրայ բան մը չգիտնալով, շատ պարզօրէն ըմբռնեցին ամէն բան: Անոնց մտքին չէր կրնար ներկայանալ խարդախ տան մը սպասաւոր ըլլալու գաղափարը: Ամենայն պատկառանօք Ալիսը կոչեցին. տիկին կոմսուհի, և առաջին անգամ որ խեղճ աղջիկը լսեց այդ տիտղոսին իրեն տրուիլը՝ որուն, աւա՜ղ, իրաւունք չունէր, աներացատրելի վիշտ մը զգաց և ամօթէն կարմրեցաւ մինչեւ մազերուն բուսած տեղը:

—Սիրելիս, հարցուց Բոլին, ինչո՞ւ սպասաւորներդ զիս այդ անունով կը կանչեն:

—Վասն զի դուն անոնց համար տը Նանսէյ կոմսուհին ես, սիրելի Ալիս, պատասխանեց կոմսը. անշուշտ օր մը իրաւցնէ պիտի ըլլաս այնպէս, և տա՛ր Երկինք որ այդ օրը մօտենար... Անոնք կը կանխեն, ուրիշ բան մը չկայ:

—Ինծի հետ խօսելու այդ կերպը շատ մեծ նեղութիւն կը պատճառէ ինծի: Անկարելի՞ է փոխել զայն:

—Այո՛, Ալիս, բոլորովին անկարելի: Մեր շուրջը ապրողները պէտք է ունենան ա՛յն յարգանքը՝ զոր ես քեզի համար կը ցուցնեմ անոնց քեզի կրել տալով: Շատ շուտով պիտի վարժուիս, հաւատա՛ խօսքիս, սիրասուն աղջիկս, ա՛յդ անմեղ ստախօսութեան՝ որուն մէջ դուն մեղք չունիս բնաւ:

Օրիորդը աչքերը վար ծռեց և չպատասխանեց:

Չէր գիտեր թէ Բոլ կարգուած է, և իր սիրազեղ երկչոտութեան մէջ չէր համարձակեր անոր հարցնել.

—Թէ ինչո՞ւ քեզի կին չեմ:

Բոլի և Ալիսի նոր տան մէջ փոխադրութիւնը տեղի ունեցած էր 1870ի գարնան առաջին օրերուն, ա՛յն չարաշուք տարին, ա՛յն վատաբախտ տարին:

Անգամ մը որ բոլորովին լրացաւ փոխադրութեան և տեղաւորումի գործը, Պ. տը Նանսէյ իրականացուց ա՛յն ծրագիրը՝ որ ժամանակէ մը ի վեր իր միտքը կզբաղեցնէր: Միջոց գտաւ բացարձակապէս առանձնանալու իր սիրոյն և իր երջանկութեան մէջ, և Պուլոնեի անտառին ամարանոցը մենարան մը եղաւ՝ նուազ վայրենի այլ կատարեալ՝ Ովկիանոսին եզերքը իր ունեցած ամարանոցին չափ:

Կոմսը իր երբեմնի յարաբերութիւններէն և ոչ միոյն կապուեցաւ: Բնաւ չերեւցաւ այն երկու Քլիւպներուն մէջ որոնց կանդամակցէր:

Բոլորովին խզեց իր պողոտաշրջիկի (boulevardier) հին սովորութիւնները: Երբէք հետիոտն դուրս չէր ելլեր, դըժուարանալու համար ձեռքի սեղմումներէ և հետաքրքիրներու անգաղտնապահ հարցումներէն:

Իր մօրուքը՝ զոր հիմա բոլորովին չէր ածիլեր, և պըղտոր եզերքներուն հովէն սեւցած դէմքը, բաւական փոխած էին իր կերպարանքը. այնպէս որ իր երբեմնի բարեկամները բոլորովին վստահ չէին անոր նոյնութեան վրայ՝ երբ կը տեսնէին կառքով կամ ձիով անցնիլը: Երբ բարեւ մը ընդունէր, կը պատասխանէր պաղ քաղաքավարութեամբ և զարմացկոտ դէմքով մարդու մը՝ որուն սխալմամբ բարեւ տրուած է:

Շուտով սկսան մարդիկ իրարու ըսել թէ Բարիզի մէջ պարոն մը կար՝ որուն նմանութիւնը տը Նանսէյ կոմսին հետ զարմանալի էր:

Ոմանք ժխտեցին այդ նմանութիւնը:

Ուրիշներ պնդեցին թէ խնդրոյ նիւթ եղող պարոնը նոյն ինքն Պ. տը Նանսէյ էր, որ անծանօթ շարժառիթներու համար չէր ուզեր ճանչցուիլ և խորհրդաւոր կերպով կապրէր անծանօթ բնակութեան մը մէջ:

Ետքը վերջապէս, բաւական կարճ ժամանակէ մը վերջ բոլորովին դադրեցան անով զբաղելէ:

Բոլ տը Նանսէյ գրեթէ նմանօրինակ նախազգուշութիւններ կընէր բարեկամներուն հետաքրքրութիւնէն ծածկելու համար Ալիսը:

Եթէ բաց կառքով տանէր զայն լճին շուրջը կամ մեծ քաղաքին հրաշալի արուարձաններուն մէջ, արդէն իրիկուն եղած էր, երբ լուսնին ճերմակ պայծառութիւնները յաջորդած էին արեւին կրակներուն:

Երբեմն թատրոն կը տանէր զայն, բայց միշտ կը կենար գետնին վրայ հաստատուած օթեակի մը մէջ՝ որուն վանդակափեղկը վեր ելած էր: Օրիորդը անոր թեւն ինկած էր, երեսը ծածկած հաստ ժանեակի քօղի մը տակ, և երկուքն ալ իրենց օթեակէն կը մեկնէին թատրոնին լմննալէն քիչ մ'առաջ, որպէս զի խուժանին մէջ չբռնուին:

Ալիսի առողջութիւնը արագ արագ կը կազդուրուէր: Անուշիկ արարածը կամաց կամաց նորէն կստանար բան մը իր նկարագրին մանկական զուարթութենէն: Իր նայուածքը նուազ տխուր էր, իր ժպիտը նըւազ մելամաղձոտ: Տասնըութը տարեկան էր. կը սիրէր... սիրուած էր... Պ. տը Նանսէյ՝ ինքը՝ բացարձակապէս երջանիկ էր:

Այս յարաբերական երջանկութիւնը՝ այս խորին խաղաղութիւնը չէ՞ն յիշեցներ մեզի ա՛յն բացարձակ հանդարտութիւնը՝ որ տեղի կունենայ բնութեան մեծ խռովութիւններէն առաջ, հաստատուածին փոթորիկներէն առաջ որ կանցնին, և երբ անցնին, իրենց ետեւը կանգուն բան մը չեն թողուր:

ԴԼՈՒԽ Զ.

ՆՈՐԻՆ ՎՍԵՄՈՒԹԻՒՆԸ

Պլանշ և Կրէկորի՝ մենամարտութենէն վերջ որուն հետեւութիւնները խեղճ Ալիսին համար ա՛յնքան չարագուշակ պիտի ըլլային, փութանակի մեկնած էին Համպուրկէն, երկուքն ալ սա՛ համոզումն ունենալով թէ կոմսը՝ մահացու կերպով վիրաւորուած՝ նոյն իսկ չպիտի զգաստանար:

—Կրէկորի, ըսաւ Պլանշ իր սիրահարին, մինչդեռ շոգին զիրենք կառնէր կը տանէր Պերլինի ուղղութեամբ, քու շնորհիւ ահա այրի եմ. գիտես թէ քեզ կը սիրե՜մ... Քեզ հարիւր անգամ աւելի կը սիրեմ, վասն զի սուրի մէկ հարուածով խզեցիր կապ մը՝ որ զզուանք կը պատճառէր ինծի: Ամուսնալուծումը զիս պիտի ազատէր. ահա մահը խալըսեց զիս: Զիս քեզի տուաւ սէրը... Ե՞րբ բոլորովին քեզի պիտի վերաբերիմ: Տը Նանսէյ կոմսին այրին ե՞րբ Կրէկորի իշխանուհին պիտի ըլլայ:

—Ընդհուպ, պատասխանեց Վալաքը, քանի մը ամիսէն:

Պլանշ սարսռաց:

(Շարունակելի)

— Ծովային հետեւակազօրաց գումարտակ մը և թնդանօթաձիգ զօրաց հատուած մը այս շաբթու Մարսիլիայէն պիտի մեկնին Կրետէ երթալու համար։

— Աթէնքէն կիմացնեն թէ Սոֆի և Մառի իշխանուհիները վերադարձած են։

— Վասոս գնդապետ՝ որ այս պահուս Կրետէ կը գտնուի Հելլենական բանակին գլուխը, գործավարութեան ատեանի բարձրացաւ։

— Մ. Լօքրուա խորհրդարանին մէջ բարեփոխութիւն մ'առաջարկեց ծովային գործոց նախարար Մ. Պէնառի մատուցած ծրագրին համար։

— Ժուռնալ վերապահութեամբ կը ծանուցանէ թէ Զարն ի մօտոյ յանծանօթի Նիս պիտի երթայ Անգլիոյ Վիքթորիա թագուհւոյն հետ խորհրդակցելու համար։

ՀԱՆԻԱ.— Ջէնընկէցութիւնը կը շարունակէ։ Թնդանօթի քանի հարուածներ լըսուեցան Պուքոլիարիա ամրոցին կողմը՝ ուր գրուած են միջազգային զօրքերը Ֆրանսացի Բէրինեօն հարիւրապետին հրամանատարութեան տակ։ Բլուրներուն վրայ զարանող ապստամբները կրակ բացին ամրոցին վրայ։

ԼԱՐԻՍԱ.— Կոստանդին գահաժառանգ իշխանին մէկ բանախօսութիւնը զօրաց կը հրամայէ ամենազգոյշ վիճակ մը վարել կատարուող ազգային տօնին առթիւ, և կը յորդորէ որ յիշատակներով չմոլորուին։

ԱԹԷՆՔ.— Լարիսայէն կիմացնեն թէ վաղը որ և է միջադէպ չպիտի պատահի սահմանագլխին վրայ։ Ցունաստանի գահաժառանգ իշխանին ներկայութիւնը ամենալաւ երաշխաւորութիւնն է այս մասին։ Խիստ հրամաններ տրուեցան։

— Հելլենական դաշնին պետ Մ. Տէլեանի իմացուց թէ պատերազմի յայտարարութեան խնդիրը վաղը պիտի որոշուի։

ԼՈՆՏՈՆ. — Քորֆուէն Ռիւթէրի գործակալութեան կիմացնեն թէ լրագրի երեք թղթակիցներ Ցունաստանէն արտաքսուեցան։

ՊԷԼԿՐԱՏ.— Զրոյցի մը համեմատ Սերպիոյ թագաւորը Զատկէն առաջ Չէթինէ պիտի երթայ Նիքոլա իշխանին այցելութեան։

ԱԶԳԱՅԻՆ
ԼՈՒՐԵՐ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը տկար ըլլալով երկու օրէ ի վեր Պատրիարքարան չէ իջած և այս պատճառաւ երեկուան Կրօն. Ժողովին չկրցաւ նախագահել։

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Կրօն. Ժողովը գումարեցաւ երեկ Պատրիարքարանի մէջ, ատենապետութեամբ Տ. Գրիգորիս Արքեպ. Ցովհաննէսեանի։ Ժողովոյն ներկայ էին 11 անդամք, որք հետեւեալ խնդիրներով զբաղեցան,

Ա.— Կարդացուեցաւ Հայրապետի Թաղ. խորհրդոյ մէկ տեղեկագիրն, որով Ռոտոսթոյի տիրացու Ցարութիւն Մաղաքեանն իբրեւ քահանայացու կը ներկայացուէր։ Սակայն ժողովն անբաւական գտնելով վերոյիշեալ տեղեկագիրն, որպէս Ռոտոսթոյի Առաջնորդարանէն տեղեկութիւն պահանջեց։

Բ.— Ժողովին ներկայացան երկու Օրտուցի քոյրեր, որք տեղւոյն Առաջ. փոխանորդ Տ. Աբրահամ քահանայի դէմ կը գանգատէին։ Որոշուեցաւ Տրապիզոնի Առաջ. տեղապահին գրել որ ստոյգ քննութիւն մը կատարելով տեղեկագրէ։

Ասոնցմէ զատ ժողովը զբաղեցաւ հինգ ամուսնական և եօթն անհատական խնդիրներով։

Նորընտիր Տնտեսական Խորհուրդը այսօր ի նիստ կը գումարի Պատրիարքարանի մէջ։

Մկրտիչ էֆ. Մելիքեան և Նշան էֆ. Փափազեան, Պատրիարքարանի կողմանէ կիրակի օր Գասըմ Փաշա երթալով քննեցին Թաղին եկեղեցւոյն և դպրոցին վիճակը։ Այս քննութեան պատճառն ուրիշ բան չէ եղեր ոչ ստուգել թէ վերոյիշեալ Թաղը իրեն, իբրեւ առանձին Թաղ ճանաչուիլ, թէ ոչ՝ պէտք է կցուի Բերայի Թաղ. խորհուրդին։

Վերջին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

Զինուորական հանդերձեան Թօշակի վարչութեան ընդհանուր ժողովոյ առաջին քարտուղար նշանակուեցաւ արձանագրութեանց դիւանատան առաջին քարտուղար Թեվֆիք էֆէնտի։

Սան Ֆրանչիսքոյի օսմ. հիւպատոս Մ. Ծօրճի, տիտղոսը ընդհ. հիւպատոսութեան բարձրացաւ։

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ

Արաբկիրի Իտարէի ժողովոյ անդամներէն Խալիլ պէյի Գ. կարգի Օսմանիյէ տրուեցաւ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՁԵԿՈՒՑՈՒՄ

Ինչպէս արդէն ծանուցուած էր, Մեծ-Շուկայի չորրորդ մասին, այսինքն՝ Ֆեսճիլէր և Եօրկանճըլար փողոցները նորոգելու համար հարկ եղած աշխատութիւններն սկսան. սակայն նախապէս կալուածատէրերուն եղած ծանուցումն, որով իւրաքանչիւրէն իր ծախուց բաժինը կը պահանջուէր, տակաւին ո և է արդիւնք չունեցաւ։ Արդ՝ Մեծ Շուկայի նորոգութիւններն ամբողջացնելու համար հարկ է որ ամէն կալուածատէր ժամանակին իրեն ինկած բաժինը վճարէ։ Հակառակ պարագային, նորոգութիւններն անկարելի պիտի ըլլայ շարունակել, և իրենց բաժինը յանձնաժողովին վճարողները պիտի վնասուին։ Այս անգամ եւս վերջնականապէս կը ծանուցուի որ, սոյն ազդարարութեան հակառակ, եթէ կալուածատէրերը դարձեալ չվճարեն ծախուց բաժինը, կանխաւ ծանուցուած որոշումներն մանրամասնաբար և առանց փոփոխութեան պիտի գործադրուին, այսինքն՝ 100էն 9 տոկոս և երկու միջնորդչէք պիտի առնուի. իսկ ապրիլ 1էն սկսեալ իւրաքանչիւրին ծախուց բաժնին վրայ 100էն 8 յաւելում և այս մասին ո և է բողոք անլսելի պիտի մնայ։

ԿԱՅՍ. Իրատէ մը հրամայեց կուսակալներու, կառավարիչներու, գայմագամներու և անոնց օգնականաց կենսագրութիւններն պատրաստելով Կայս. Պալատ մատուցանել։

Ջեմնհաս պաշտօնատունն հարկ եղածն ի գործ դրաւ և տեղեկագրեց Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին։

ՊԱՐՍԻԿ արտասովոր դեսպան Էպուլ Գասըմ Խան, թէեւ նախընթաց օր Բերայի Ֆէպիւս լուսանկարչատունը գնաց լուսանկարն հանել տալու, սակայն օդն ամպամած ըլլալով վերադարձաւ։

—Կիրակի օր, Էպուլ Գասըմ Խան ընկերակցութեամբ դեսպան Միրզա Մահմուտ Խանի և Ահմէտ Ալի փաշայի, կառքերով Բեազըտհանէի կողմը պտոյտի գացին։

Երեկոյին Բերա-Բալասի մէջ խնճոյք մը տրուեցաւ, որուն ներկայ էին բացի, վերոյիշեալ անձերէն, դեսպանատան առաջին Թարգման Ցովհաննէս խան։

—Ցառաջիկայ կիրակի օր պարսկական դեսպանատան մէջ, ըստ սովորութեան, ի նպաստ մայրաքաղաքիս պարսիկ վարժարանաց, նուագահանդէս մը պիտի տրուի, որուն ներկայ պիտի գտնուին նաև արտասովոր դեսպան Նասըր-իւլ-Միւլք Էպուլ Գասըմ խան և իր հետեւորդները։

—Երկոքին դեսպանք և իրենց հետեւորդներն երէկ առտու Նաւարանի շոգենակոյկով մը Վերին Վօսփոր գացին պըտոյտի։

Ի ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏ.— Երկուշաբթի օր, Մեծ-Եպարքոսն ու միւս նախարարները Կայս. պալատ երթալով՝ չկրցին ներկայ գտնուիլ իրենց պաշտօնատեղին։

ՆԱՄԸԳ ՊԷՅ.— Աֆրիկեան Տրիպոլսոյ կուսակալ Նամըգ պէյ քննական, պտոյտի ելած է նահանգին մէջ։

ՏԻԿ. ՄԱՐԲՕՖ, Պուլկարիոյ գործակատարին կինը, նախընթաց օր Սոֆիայէն մայրաքաղաքս հասաւ։

ԳՕԳԱԹԻՒՍ շոգենաւը երկուշաբթի օր Կալաց գնաց, ուր պահակի պաշտօն պիտի վարէ։

ՍԸՎԱԶԻ պաշտօնաթերթը կըսէ թէ, Շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին և տեղական իշխանութեանց ձեռք առած ազդու միջոցներուն, նահանգին մէջ անդորրութիւն կը տիրէ։ (Լ. Հէրըլտ)

ՊԱՇՏՕՆԷԻՑ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ.— Ըստ Ա. Նատօլուի բարենորոգմանց ծրագրին, քրիստոնեայք եւս դատական պաշտօնատանց մէջ պիտի գործածուին։ Սակայն որովհետեւ պաշտօնէից ընտրութեան կանոնագրին համաձայն հարցաքննիչ դատաւորաց և վճռագրոց գործադիր պաշտօնէութիւններն կարող և խելահաս անձանց միայն կրնան տրուիլ և թէ ընտրեալներն պէտք է քննութիւն տան, ուստի Պիթլիսի վերաքննիչ ատենի նախագահը ծանուցած է թէ դատական պաշտօններու կոչուելու փափաքող քրիստոնեաներն անհրաժեշտ է որ քանի մը տարի պաշտօնավարեն դատական դիւաններու մէջ, առանց ամսաթոշակ ստանալու։

ՏԷՊՐԷԼԷՆ Շքոտրա փաշա մը զօրք ղրկուած է կըսէ Լ. Հէրըլտ։

ՍԸՎԱԶԻ ամերիկեան հիւպատոսն նախընթաց օր Իտալիայէն մայրաքաղաքս վերադարձաւ։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ կառավարութիւնը Արեւելեան Րումէլիի մէջ իր ունեցած ասպաստանին համար 50 յովատակ գնեց Ռուսիայէն։

ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ իմանալով որ թափառաշրջիկ և կասկածելի կարգ մը անձինք զէնք կը կրեն հակառակ դրուած արգելքին, հրաման տուաւ ոստիկանական պաշտօնէից որ արգիլեն այդ կարգի անձանց զէնք կրելը։ (Թարիք)

ԽԱՐԲԵՐԴԻ դատական քննիչները Տիարպէքիր պիտի երթան։

ՆՊԱՍՏ.— Պոլսոյ մէջ բնակող Գերմանացիներու դարմանատուն մը հիմնելու համար Տիկ. Հիրշ տարեկան 3000 ֆրանք յատկացուցած է։

ՇՔՈՏՐԱՅԻ աւստրիական հիւպատոս նշանակուած է Մ. Թէօտորոյէֆ։

ԺԱՆՏԱԽՏԻ ՇԻՃՈՒԿ.— Կառավարութիւնը Պասրայի և Կարմիր ծովու մաքսանոցներուն համար հարկ եղած քանակութեամբ ժանտախտի շիճուկ ապսպրեց ի Փարիզ։

ՊԷՐՈՒԹԻ մաքսատան բեռնակիրներն 18 ամսէ ի վեր իրենց հաւաքած 40,000 ղրուշը Զինուորական հանգանակութեանց նուիրած են։

Նոյնպէս Եգիպտոսի մէջ բեռնակիր մը իր ամբողջ հարստութիւնը նուիրած է։

ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ.—Պէրութի առջեւ ըսպասող Խայրէտտին շոգենաւը՝ Եսմուրթալըք ղրկուելով՝ անոր տեղ Իզմիր շոգենաւը պահակ կարգուեցաւ, որ 4 թնդանօթ և 120 նաւաստի ունի։

ԿՐՕՆԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ.—Խիզանի Մոլթա գիւղի բնակիչներէն Սարգիս Խուբոեան անուն անձը Մահմետականութիւնը ընդունած ըլլալով՝ Ծաֆէր կոչուեցաւ։

ՏՈՒՐԱՃԻ և Էլպասանի մետրապոլիտները Մանասթըրի կուսակալութեան շնորհակալութեան ուղերձ մը ներկայացուցած են, իրենց վայելած հանգստութեանը համար։

ՀՐԴԵՀ.—Գարտգիւղի մէջ անցեալ օրուան պատահած հրդեհէն Ապահովագրական ընկերութիւններն 850 ոսկի վնաս կրած են։

ՏԱՐԵԴԱՐՁ.—Երէկ առաւօտ Բերայի յունաց դեսպանատան մատրան մէջ գոհաբանական աղօթքներ մատուցուեցան, որուն ներկայ էին դեսպան իշխան Մավրօկորտաթօ, ընդհ. հիւպատոս Մ. Էվկէնիատիս, հիւպատոսարանի դատարանին նախագահ Մ. Նասոս, դեսպանատան ուրիշ պաշտօնեաներ և գաղթականութեան երեւելիներ։

Եկեղեցական արարողութենէն յետոյ իշխան Մավրօկորտաթօ ընդունեց ներկայներուն շնորհաւորականները։

ՄԵԿՆՈՒՄ Օսմ. Պանքայի Բ. տնօրէն Մ. Կասթոն Օպուանօ, առջի իրիկուան ճեպընթաց կառախումբով մեկնեցաւ։

— Բրոֆէսէօռ Լանժ, Տոքթ. Ժօզէֆ Ամսորֆ, Տոքթ. և Տիկ. Տիեմանդէլկ, Մ.Մ.Պրէյթ, Ա. Ֆօսթէր, Ժ. Էպէրսպերժէ, Օր. Միզզօ Տոքթ. Էպէալ և ուրիշ անձինք երկուշաբթի իրիկուան Լլոյտի Տէռնօ շոգենաւով Պէրութ գացին։

ՈՃԻՐ.— Սթէլիանօ անուն յոյն մը շաբաթ օր կ'առաջարկէ իր կնոջ տան կարասիները ծախելով երթալ Թեսալիա հաստատուիլ, սակայն տեսնելով թէ նա կը հակառակի սաստկապէս վրան կ'իյնայ ու կը խեղդէ ու յետոյ կը փախչի։ Ոստիկանութիւնը կը փնտռէ զայն։

ԿՐԵՏԷԻ ԽՆԴԻՐԸ

Ծովային նախարար Հասան փաշա, երեքշաբթի օր այցելեց Նաւարանին առջեւ նորոգուող ու սպառազինուող շոգենաւերն և կարեւոր հրամաններ տուաւ։

—Մէճիտիէ շոգենաւը կիրակի օր Իզմիտէն առած բերաւ Նաւարանին։

—Սէլանիկէն 400 գրաստ ղրկուեցաւ Ալասոնիա։

—Անցեալ չորեքշաբթի Մանասթըր ղրկուած 10,000 Մարթինի հրացան և 3000 սնտուկ ռազմամթերք Կէօրիւճէի ճամբով Եանեա ղրկուած են։

—Բէտրի Փաշա շոգենաւը երկուշաբթի պատերազմական պիտոյքներ առած Իզմիտ տարաւ։

—Հուտէյթա և Մուտանիա յածանաւերն ածուխ առնելէ յետոյ, մի քանի օրէն Միջերկրական պիտի երթան առաջին նաւատորմին միանալու։

—Սէրֆիճէէն սահմանագլուխ 9 [illegible] Քրուպի թնդանօթ ղրկուեցան։ Այս [illegible]նօթներէն երկուն երրորդ զօրաբաժնին պիտի տրուին, որուն այժմու [illegible] Տիմիքթա։ Մաքսիմներն Ալասոնիա [illegible]։

—Մարաջախտ Էտհէմ փաշա, բազմաթիւ զօրապետներու հետ այցելեց Սգամպայի ամրութիւններն և սահմանագլխոյն վրայ գտնուած Մէնէքշէի բարձունքը։

—Զօրախումբերու առողջական վիճակը գոհացուցիչ է. Ալասոնիոյ հիւանդանոցին մէջ 300 հիւանդ կայ, որոնցմէ մեծագոյն մասն առողջանալու մօտ են։

—Ահաւասիկ շարժուն բանակի զօրքերուն ունեցած դիրքերն.

Առաջին զօրաբաժինը կը գտնուի Տօչնիք, երկրորդը Ալասոնիա, երրորդը Տիասքաւա, չորրորդն դեռ կազմուած չէ, հինգերորդը Սգօմպա, վեցերորդը Գոզքէօյ, եօթներորդն դեռ կազմուած չէ, այս վերջինն և չորրորդ զօրաբաժինը Գոսովայէն, Ալպանիոյ վիլայէթէն և Անատօլուէն սպասուած վաշտերով պիտի կազմուին։

—[illegible] շոգենաւն առջի իրիկուն Սեւ Ծովէն պահեստի զինուոր և կառաձիգ ձիեր բերաւ։

—[illegible] Փաշա շոգենաւն եւս, Սեւ Ծովու զանազան նաւահանգիստներէն ծովային պահեստի զինուորներ բերաւ։

—Մէսաժըրիի Պաղտատ շոգենաւը կիրակի Մարսիլիայէն կայս. կառավարութեան հաշւոյն 53 սնտուկ փամփուշտ և ռազմամթերք բերաւ։ Ասոնք պատերազմական նաւերուն պիտի տրուին։

—Օսմ. նաւատորմը միշտ Տարտանէլի նեղուցին մէջ կը գտնուի։ Թորփիլակիրներն ամէն օր փորձ կը կատարեն։ Սոյն նաւատորմէն առաջ գացող փոքր նաւախումբը նոյնպէս Տարտանէլի Բէօսէ-Պուրուն ըսուած տեղը կը գտնուի։

—Մէճիտէ և Սէօյիւթլիւ շոգենաւերն յածանաւակի վերածուեցան։ Բ. նաւատորմին պիտի միանան։

ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹ. Կ. Ս. ԽԻԹԻՒՃԵԱՆԻ
ՋԵՂՉԵԱԼ ԳԻՆԵՐ

Թափառական Հրեայ 4 հատոր, (Էօժէն Սիւ)	50 ղրշ.
Ընտանեզուրկ 2 հատոր (Էքթօր Մալօ)	12 »
Կարմիր մարդոց երդումը 2 հատոր (Բօնսոն տիւ Թէրայլ)	10 »
Կրանթ նաւապետին որդիքը 3 հատոր (Ժիւլ Վէրն)	15 »
Հինգ շաբաթ օդապարիկով 2 հատոր (Ժիւլ Վէրն)	12 »
Ամուսնութիւնք Բարիզի 1 հատոր (Էտմոն Ապու)	5 »
Սկզբունք քաղաք. Տնտեսութեան 1 հատ. (Ժօզէֆ Կառնիէ)	3 »
Զիկ-Զակ 1 հատոր (Ֆօրթիւնէ տը Պուաւոպէ)	5 »
Արկածք Միւնխհաուզըն Պարոնի 1 հատ.	2 »
Պատմ. Օրինագիրք Օսմ. Պետ.	2 »
Տիկին Վիլֆէրօնի Որդի (Լէոն տը Թինսոյ)	5 »

Կեդրոնատեղին է Պաղտատլեան գրատուն, Սուլթան Համամ Թիւ 14։

ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Տոքթ. Նիքօլաիտիս կը ծանուցանէ որ, ծննդական գործարաններու ընդհանուր հիւանդութիւնները և մասնաւորապէս թէ հին և թէ նոր սկսած զաղիական ախտն ու ջերմամիզութիւնը (պել սօղուգլուղը) 5 6 օրուան մէջ կատարելապէս կը բժշկէ, առանց բնաւ ցաւ զգացնելու. իր դարմանած հիւանդները այլեւս բնաւ նեղութեան չին ըլլար ոչ միզանցքի նեղուածքի, ոչ բըրօսթաթի և ոչ ալ ջերմամիզութեան. կասկածողները կրնան բժշկուելէ վերջ վճարել այցագինները։

Կը գտնուի ամէն օր ժամը չորսէն տասը Ղալաթիա կամուրջին գլուխը Սրվաճի-օղլու խանին կից 5 թիւ դարմանատունը։
(Թիւ 4)

ՇԱՆԹԱՐԳԵԼ
ԵԼԵՔՏՐԱԿԱՆ ԶԱՆԳԱԿ
եւ ուրիշ ամեն տեսակ ելեքտրական գործիք
ԱՆՕՐԻՆԱԿ ԱԺԱՆ
Ընտիր ապրանք, խնամեալ աշխատութիւն
1890ին ՀԻՄՆՈՒԱԾ ՏՈՒՆ
Ս. Վ. ԱՃԷՄԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ
ՑԱՆՁՆԱՐՈՒ—ԵԼԵՔՏՐԱԳԷՏՔ
ՀԱՅԹԱՅԹԻՉՔ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ
14 եւ 19, Չիվէր Պէյ խան, 14 եւ 19
Քիւրէքճիլէր — Կալաթա

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ ԳՐԱՏԱՆ

Յառաջիկայ Տէրունական օրերու համար յատկապէս պատրաստուած
ԿՐՕՆԱԿԱՆ ՆԿԱՐՆԵՐՈՎ ՔԱՆԴԱԿԵԱԼ
ՓՂՈՍԿՐԵԱՅ
ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԱՂՕԹԱԳԻՐՔ
ԴԵՐ. Տ. Յ. ՄԿՐԵԱՆԻ
ՎԵՐՋԻՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՋԵՂՉԵԱԼ ԳԻՆ
Կան նաեւ միեւնոյն աղօթագրքին զանազան տեսակ կազմուածներ:

Սոյն գրատան նոր եւ այլեւայլ կարեւոր տեղեկութիւններով լի գրացուցակը կը ծախուի ի գին 40 փարայ։

ՔԱՖԷ ՌՈՒԱՅԵԱԼ
CAFÉ ROYAL
Բերայի շիտակ ճամբան,
Պանգըլթըմանի մասնաճիւղին ճիշդ դիմացը
DESPINAKIS

Ամէն տեսակ առաջին կարգի ըմպելիքներ շատ աժան. սոյն զբօսարանի վարձակալը Մ. Տ. Կ. Տեսպինաքիս ըլլալով բան մը չէ խնայած իր յաճախորդները գոհացնելու համար. լաւ եւ թարմ գարեջուր ու Պամբութայի զուտ խաղողէ շինուած քոնեաք կը գտնուի սոյն զբօսարանին մէջ։

Այս առթիւ կը յայտարարուի եւս որ Պամբութայի հանրածանօթ քոնեաքը որոյ միակ ներկայացուցիչն Թուրքիոյ, Պուլկարիոյ եւ Ռումանիոյ մէջ Մ. Տ. Կ. Տեսպինաքիս է, կը ծախուի իր կեդրոնատեղին որ ի Ղալաթիա, Զիւլֆարի փողոց, Թիւ 23։

Յիշեալ քոնեաքը զուտ եւ անխարդախ ըլլալով տկար ստամոքսներու համար շատ յարմար է գործածելու եւ մանաւանդ բժիշկներէ յանձնարարեալ,

Տր. Ս. Քարախօչ

Մասնագէտ ծնդամիզական, զաղիական եւ մորթային ախտերու

Ամէն օր խորհրդակցութիւնք ժամը 5—11 Բերա Մեծ փողոց Պոնմարշէի դիմաց 367 թիւ, իր հաստատած ելեքտրական թարմանատան մէջ։

Ամէն ջանք ի գործ կը դրուի հականեխական ազդու միջոցներուն համար։

Որով հիմնապէս կը բուժէ հին և նոր ջերմամիզութիւնները կարճ ժամանակի մէջ նաեւ զաղիական ախտերը. Նորանոր գործիներով կը բանայ միզանցքի անձկութիւնները և նոր մեթոտով կը թարմանէ ծնդամիզական ամէն տեսակ ախտերը։

ԲԱԶԷ
ՄԵԾ ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՊԱՏՐԱՍՏ
ԵՒ ՉԱՓՈՒ ՎՐԱՅ ՀԱՆԴԵՐՁԻՑ
Կ. Պոլիս, Մահմուտ Փաշա, Ապուտ Էֆէնտի
Նէնի Չարշը, Թիւ 5, 6

Վաճառատունս պատիւ ունի ծանուցանել ազնիւ Հասարակութեան թէ՝ ի վիճակի է հայթայթել անմրցելի գներով թէ պատրաստ և թէ չափու վրայ հանդերձեղէնք։ Տնօրէնութիւնն՝ սերտ յարաբերութեան մէջ լինելով Ֆրանսայի ամենէն լաւ գործարանաց հետ, կարողացած է ի ձեռին ունենալ ազնիւ չուխաներու ստուար քանակութիւն մը որ հրապարակի վրայ ծախուած պատրաստ հանդերձեղէններու ցաւալի վիճակն և որակութիւնն իսկոյն կը պարզէ լաւ դիտողին։ Գերման-Աւստրիական կեղծ պատրաստութիւններէ խորշած, միայն զուտ բուրդ Ֆրանսական, Անգլիական և Պելճիական լաւ ապրանքներ տեղական ընտիր գործաւորութեամբ պատրաստել և աժան գներով ծախել, այս եղած է վաճառատանս նշանաբանն։ Հրապարակէն չուխայ գնելով, պատրաստ զգեստ ծախելու ճգնող վաճառատուններն այցելելէ առաջ, կը խնդրուի անգամ մը դիմել մեր վաճառատունն ալ։

Վերջին գին. Թիւր 2 ղրշ.
540 55—100

Տօքթէօր Ճէլալեան

Մասնագէտ ծնդական գործարաններու, զաղիական և մորթային հիւանդութեանց։

Պէյօղլու Նիւ քէքէ Գալտըրըմ Աբարթըման Օրիանթալ. Թիւ 5։ 124

ՅԻՒՐԻ ՄՈՒՐԻ ՋԻԱՆ ՕՇԱՐԱԿ
Կ. Պոլիս, 15 Մայիս 1888
Պարոնայք Սէգօզ և Պուէն,
Յորմէ հետէ սկսած եմ գործածել ձեր Սէգօզն օշարակը, միշտ լաւ արդիւնքներ ունեցայ մանանց խուլղին և անարիւնութեան հիւանդութեանց քանի մը դէպքերու մէջ։
Իմ կարծիքս է թէ այս հաճոյ և յաջող պատրաստութիւնք միշտ նախամեծար համարուելու [illegible] կը յանձնարարեմ զայն։
ՏՐ. Ա. ԱՆՏՐԷԱՍԵԱՆ
Նախկին բժիշկ Օսմանեան բանակի

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՖԻՆԻՔՍ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգլ. Ոսկի 1,000,000

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ աւելի քան մի դար առաջ, սուկ հրդեհի ապահովագրութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետարք Անգլիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրներ են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգլիական ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասներուն համար։

Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակի՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոցս, որ ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասները։

Հ. ՈՍԻԱՆ և Ընկ. ընդհ. գործակալք Կ.Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ Ծովու եզերաց, Ղալաթիա, Պանք Օթոմանի վարի քովը Վիթալիս խան, գետնայարկ թիւ 1։

ՍԱՆԴԱԼ ՄԻՏԻ

ՄԻԱԿ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ ՄԻՋՕՐԻ ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ՝ ՍԱՆԴԱԼՈՎ

SANTAL MIDY

ՍԱՆԴՕԼ ՄԻՏԻ

Անցնաւ. կը ջնջէ [illegible], [illegible], 48 ժամուան մէջ կը բուժէ հոսումները. յոյժ ազդեցիկ է միզանցքի հիւանդութեանց մէջ, միզանցքաբորբոքման, արիւնամիզութեան, առանց մէջլցման պատճառելու զոր առաջ կը բերեն անզուտ և սուրճ դեղերու հետ խառն սանդալները։

Ամեն քաբսիւլ ՄԻՏԻ անունը կը կրէ։

Ամեն դեղարանները

L'ACUE CURE D'AYER

Աղտոտ մթնոլորտ մը որ առաջ կուգայ նեխելու վրայ եղող բոյս, նիւթերէ, վնասակար մառախուղէ (բուս) որ միշտ կը բարձրանայ ծկնոցներու, լճացած ջուրերու, ճահճներու, հոտած ջրհորներու եւ բացուած կոյուղիներու մէջէն, ըլլայ քաղաքի ըլլայ գեղերու մէջ. վերջապէս այն ամէն բաներ որ մթնոլորտը կը թունաւորեն առաջ կը բերեն կարգ մը հիւանդութիւններ որ մէկ խօսքով ՄԱԼԱՐԻԱ կը կոչուի։ Եթէ այդ թոյնը արդի նի մէջ մտած է, երեւան կուգայ հետեւեալ իւանդութի՝ ններու ձեւին տակ. տենդ, ընդհատ տենդ, ծանր տենդ, սարսուռներ, ՄԱԼԱՐԻԱ, մաղձային տենդ, ժանտատենդ. հիւանդութիւններ որ սովորական եղանակներով չեն բուժուիր։ Այս բոլոր չտանգաւոր հիւանդութեանց ժամանակ դարմանն է Cure d'Ayerը որ ապահովապէս ը բժշկէ, եւ իր գործածութիւնը որ եւ է վտանգաւոր հետեւանք չունենար։ Ague Cure d'Ayerը բուսային արտադրութիւն մ՚ն է. չպարունակեր որ եւ է հանքային նիւթ. պատրաստուած է ճիշտ համեմատութիւններով. Իւրաքանչիւր շիշին կցուած է տպուած բացատրութիւն մը որ կը սովրեցնէ թէ ինչպէս Ague Cure d'Ayerը հզօր պաշտպան մըն է ՄԱԼԱՐԻԱի դէմ։

Ague Cure d' Ayerը կը ծախուի բոլոր դեղավաճառներու եւ դեղագործներու քով։

ԹԱԳՈՒՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՔ

ՔԱՊՍԻՒԼ ՍԱՆԴԱԼ ՍԱԼՕԼ–ԷՄԸՐԻ

Մինչեւ այսօր ծանօթ հակամիզանցքաբորբոքային դեղերուն են հզօրը։ Ապահովապէս շատ քիչ օրուան մէջ կը բժշկէ։

MARQUE DEPOSÉE

Զգուշանալ կեղծերէն։ Կը վաճառուի ամեն դեղարաններ և դեղավաճառանոցներ։

dépôt général:
S. Negri & Ci.
521 41—52 VENISE

Royal Windsor

ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ՎԵՐԱՆՈՐՈԴԻՉ ՄԱԶԵՐՈՒ

Սպիտակ մազեր ունի՞ք, մազերնիդ կը թափի՞ն, մազերու արմատները թուլցա՞ծ են կամ կը թափի՞ն. Եթէ ունիք այդ տեսակ բաներ գործածեցէ՛ք Րոյալ-Վինտզորի դեղը, որովհետեւ այս դեղ երիտասարդութեան ատենին պէս, բնական գոյն մը ու գեղեցկութիւն մը կ'ուտայ սպիտակ մազերուն և կ'արգելու մազերու թափիլն եայլն։ Այս դեղ, որուն տէրը չքադրամի արժանացած է, մազերու միակ վերանորոգիչն է։ Անյուսալի արդիւնքներ առաջ բերելով, վաճառումն օրէ օր աւելնալու վրայ է։ Փափաքողաց պիտի ղրկուի մանրամասնութիւններ ու վկայութիւններ պարունակող ծանուցումն, առանց որ և է ծախքի։ Այս դեղ կը վաճառուի գլխաւորաբար վարսավիրաներու և դեղագործներու քով

Վէրժէնի վարդի սպեղանին երեսի գոյնը կը գեղեցկացնէ։ Այս եւս կը ծախուի Րոյալ Վինտզորի ծախուած տեղերը։

ՍՈՒԹԻ ՋՕՒԹԻՒՆ–ՈՅԺ–ԿՈՐՈՎ

ՖՈՍՖՈՏԻՆ ՏՈՔԹՈՐ ԼԱԼՕՐԻ.—Վերջին քսան եւ հինգ տարուան մէջ ապացուցուած է թէ այս դեղը ՖՈՍՖՈՐԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ԴԱՐՄԱՆՆ է որ մինչեւ ցարդ գտնուած է, կատարելապէս բուժելու համար ուղեղի հիւանդութիւններն, անդամալուծութիւն, քնատութիւն, զառանցանք, առնական կարողութեան վաղահաս կորուստ, եւ առնական ոյժերու կորուստէն յառաջ նկած ամեն գործարանական խանգարում։

Կը բուժէ ղժուարամարսութիւնը, ջղային եւ սրտի հիւանդութիւնները, լեարդի եւ երիկամանց հիւանդութիւններն, արեան շրջանի բոլոր խանգարումները, ընդհանուր հիւծութիւնն եւ սպառումը կը կասեցունէ կենսական ոյժերու որ եւ է կորուստ որ յառաջ եկած է ո եւ է պատճառէ։

Ջղային տկարութեան եւ ասոր հետեւանաց մէջ այս դեղին ազդուութիւնն անմիջական եւ մնայուն է Մելամաղձութեան զգացումներն եւ ախտանիշք կ'անհետանան ճշմարտապէս հրաշալի արագութեամբ մը։

ՏՈՔԹՈՐ ԼԱԼՕՐԻ ՖՈՍՖՈՏԻՆԸ ջղային հիւթ եւ ուղեղային գոյացութիւնն կըստեղծէ, արեան մէջ մուծանելով կենսական ելեկտրական տարրը, ֆոսֆոռն, որ ուղեղին կեդրոնական ճշմարիտ գոյացութիւնն է։ Առնական կորովը կը կենդանացունէ մարդկային ամբողջ դրութեան մէջ, մարմնոյն եւ մտքին տալով հուժկու եւ առոյգ առողջութիւն մը, այնպէս որ կարելի է բոլոր պարտականութիւնները կատարել վստահութեամբ եւ զուարթութեամբ։ Ախորժահամ է, կը զտէ եւ կը ճոխացնէ արիւնն եւ նոր առուզութիւն մը կուտայ ուղեղին, ջղային դրութեան եւ մկանանց։ Իւր վերանորոգիչ ազդեցութիւնը կը տեսնուի գործածուած առաջին օրէն իսկ ջղային դրութեան եւ մտաւորական կարողութեանց նշանաւոր յաւելմամբ եւ կորովութեան եւ բարօրութեան զգացմամբ մը այր վարժութիւնն հիւանդը շատոնց ի վեր կը կորսնցնէր. Մարսողութիւնը վերանորոգուած է։ Ախորժակը հրաշալի կերպով կաւելնայ։ Աղեաց պաշտօնը կանոնաւորապէս կը կատարուի։ Դէմքը կսկսի լենալ, շրթունքը կը գունաւորին, աչքը շողուն կը լինին, մորթը պայծառ եւ առողջ գոյն մը կառնու, մազերը ոյժ կըստանան։

Զգուշացէք ստոր նմանութիւններէն։ Տոքթոր Լալորի ճշմարիտ Ֆոսֆոտինը պարունակեալ է այն ամեն շիշերուն մէջ որը բրիտանական կառավարութեան դրոշմը կը կրեն սա բառերով Dr. Lalor's Phosphodyne London England վրան փորագրուած։ Այս դեղին ունեցած յաջողութիւն յառաջ բերած է բազմաթիւ վտանգաւոր եւ վնասակար կեղծեր։

Մեծաքանակ եւ փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ եւ Պուլկարիոյ ներկայացուցչին քով, Մ. ԷՏՄՈՒՆՏ ԹԱՐՈՒԽԱՆԱ Անգլիական ընդհանուր մթերանոց, Վոյվոտա պաստականոցին քով, Կալաթա-Շիշլիի թրամվէյներու կայարանը թիւ 95 եւ 97։ 602

AYER'S

HAIR VICOR

ԱՅԵՐԻ ՀԷՅՐ ՎԻԿՕՐ

ՄԱԶԵՐԸ

Առատօրէն կաճեցնէ եւ անոնց գոյնը կը վերահաստատէ

Քերուկը կը բուժէ, գլխուն մորթը կակուղ, առողջ եւ թեփէ զերծ կը պահէ։

Տիկին մը կը գրէ. «Ուրիշներուն օգտին համար պարտաւոր եմ ըսել թէ վեց տարի առաջ մազերուս մեծ մասը թափած էր եւ մնացեալ փոքր մասն ալ ճերմկեր էր։ Այէրի Հէյր Վիկօրը քանի մը ամիս գործածելէ ետքը, մազերս սկսան բուսնիլ իրենց առջի գոյնովը։

ԱՅԵՐԻ ՀԷՅՐ ՎԻԿՕՐԸ

Կը գտնուի դեղագործներու եւ դեղավաճառաց քով։ Ընդհանուր մթերանոց Տր. Այէրի դեղերուն Գ. Էտմ. Քաբուանայի անգլիական վաճառատունը, 95 եւ 97, Նիւքսէք Գալըրըմ, Վոյվոտայի պահականոցին մօտ։ 603

Պիտի պահէք ձեր գոյնին գեղեցկութիւնն ու թարմութիւնը գործածելով մասնաւոր բրնձափ ի

La VELOUTINE

[illegible] ձեռամբ

CHles FAY, Parfumeur
PARIS, 9, Rue de la Paix, 9, PARIS

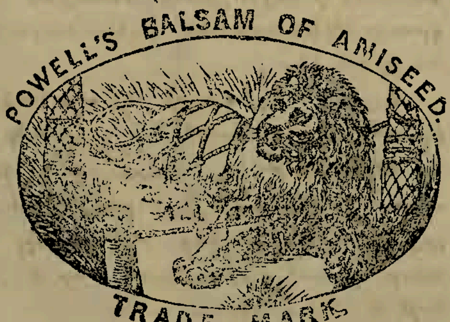

ՓՕՈՒԷԼԻ ԱՆԻՍՈՆԻ ՊԱԼՍԱՄ

Հազի, Հարբուխի, շնչէ կարճութեան շնչարգելութեան դէմ եւ այլն

Այս թանկագին դեղը տարօրինակ յատկութիւն մը ունի անմիջապէս սփոփելու Հարբուխը, Հազը, կոկորդի ցաւը դժուարաշնչութիւնը եւլն։ Իր ազդեցութիւնը կ'ընէ կարծ բացած մաղասը կակուղցնելով եւ արտաքսումը դիւրացնելով։

Կոկորդի անհամձոյ խախտումներով գիշեր ցերեկ հազացող եւ իրենց հանգիստը կորսնցնող անձինք անմիջապէս կը հանգստանան նեւ ընդհանրապէս մէկ շիշը բաւական է հիւանդութիւնը բուժելու համար։

Այս անմման դեղը հրաշքներ կը գործէ շնորքցութեան, հինցած հազի, էնֆլիւէնցայի եւ ուրիշ պարագաներու մէջ։

ՎԿԱՅԱԳԻՐ

Ստորագրեալս, Թուրջուճը Հագոբ էֆ. բնակեալ ի Պոլիս, Տօլմա-պահչէ, թիւ 25, կը վկայեմ որ 40 տարիէ ի վեր շնչարգելութենէ տառապելով ամենէն համբաւաւոր բժիշկներուն դիմեցի եւ շատ ստակ վատնեցի, բայց օգուտ մը չտեսայ, ընդհակառակն հիւանդութիւնը օրէ օր սաստկացաւ։ Ինչ ընելիքս չէի գիտեր, երբ դիպուածաւ քանի մը բարեկամներ խորհուրդ տուին ինծի որ դիմեմ Կալաթա, Վոյվոտայի պահականոցին քով թիւ 95-97 Գ. Էտ. Քաբուանայի անգլիական վաճառատունը։ Հոն ծախուած «ՓՕՈՒԷԼԻ ԱՆԻՍՈՆԻ ՊԱԼՍԱՄ»ը գործածեցի եւ երեք ամսէն կատարելապէս բժշկուեցայ։ Եւ զայս հրատարակելը մարդասիրական պարտք մը կը համարիմ ինծի։

Կ. Պոլիս 4 ապրիլ 1892

Ստորագրեալ ՅՈՎՍ ՀԱԳԲԸ

Ընդհ. Մթերանոց Էտմոնտ Քաբուանայի անգլ. վաճառատունը Կալաթա, Վոյվոտա փողոց, թիւ 95 97 կը գտնուի նաեւ բոլոր լաւ դեղարանները եւ դեղավաճառաց քով։ 608

ՐԷՅՆՕԼՏԻ ԿՈՒԹ ՍՊԷՍԻՖԻՔ

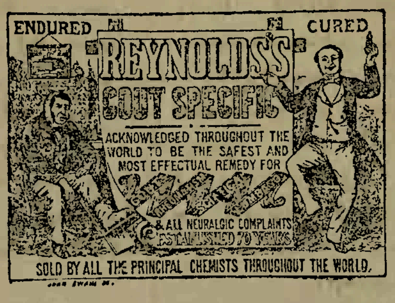

ENDURED
CURED
REYNOLDS'S
GOUT SPECIFIC
ACKNOWLEDGED THROUGHOUT THE WORLD TO BE THE SAFEST AND MOST EFFECTUAL REMEDY FOR
& ALL NEURALGIC COMPLAINTS
ESTABLISHED 70 YEARS
SOLD BY ALL THE PRINCIPAL CHEMISTS THROUGHOUT THE WORLD.

Կը բուժէ կաթուածը, յօդացաւը, կողացաւը եւ բոլոր ջղային ցաւերը։ Ամբողջ աշխարհի մէջ լաւագոյն դեղը ճանչցուած է կաթուածի, յօդացաւի, կողացաւի դէմ. Մէկ անգամ առնելը բաւական է քանի մը ժամուան մէջ զգալի ամոքում մը առաջ բերելու համար։ Մեծամեծ բժիշկներ, սաստիկ կը յանձնարարեն զայն։ Լոնտոնի նշանաւոր Տր. Տէյի կը գրէ. «Քիչ մը ատեն Րէյնօլտի ԿՈՒԹ ՍՊԷՍԻՖԻՔը տուի հիւանդներուս եւ կը փութամ ըսելու որ միշտ լաւ արդիւնք տեսայ։ Կը համարիմ որ ասիկայ շատ թանկագին ու ազդեցիկ դեղ մըն է։»

ՀՐԱՀԱՆԳ ԳՈՐԾԱԾՈՒԹԵԱՆ.— Պէտք է անօթի փորանց, պառկելէ անմիջապէս առաջ ու առանց խառնուրդի խմել զայն։ Սկսելու է 40 կաթիլէ, որ կրնայ հետեւեալ գիշերը 60ի բարձրանալ եւ այսպէս հետզհետէ մինչեւ 120ի.

Մեծ եւ փոքր քանակութեամբ ու շշերով կը ծախուի մեր Թուրքիոյ մրայ ներկայացուցչին՝ ԷՏՄՈՒՆՏ ՔԱՊՈՒԱՆԱյի անգլիական ընդհանուր մթերանոցը, 95 եւ 97, Նիւքսէք Գալըրըմ, Վոյվոտա, Կալաթա–Շիշլիի թրամվէյներու կայարանը, Պահականոցին քով։

ՆԱՆՍԹ.— Նոյն վաճառատան մէջ պատրաստ կը գտնուին նաեւ ամեն տեսակ անգլիական եւ ամերիկեան դեղեր։ 606

EMULSION SCOTT

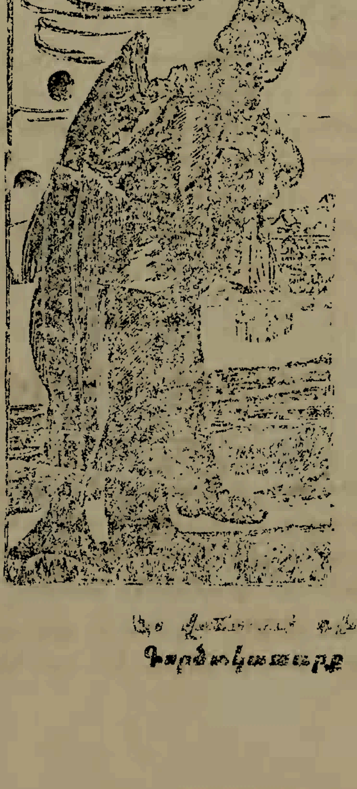

[illegible]

Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ [illegible]
Կը բուժէ [illegible], [illegible]
Կը բուժէ [illegible]
Կը բուժէ Խանկանց Հաղածութիւնը

[illegible]

Գործակատարք է Կ. Գալիօ, ՀԱՄՄԻՐ ԵՒ ՀԱՒՐԵԼ

ՄՕՐՀՈՒՕԼ ՔՐԷՕԶՕԹԷ ՇԱՓՕԹՕԻ

MORRHUOL CRÉOSOTE DE CHAPOTEAUT

ՄՕՐՀՈՒՕԼ ՔՐԷՕԶՕԹԷՆ կը պարունակէ մայրի քրէօզօթին բոլոր ազդեցիկ տարերքը. հզօր միքրոպասպան մ'է, ցնցղատապերու, հարբուխներու, կոկորդի ծիւրախտին, հիւծման, կուրծքի երկրորդ և երրորդ աստիճանի հիւանդութեանց դէմ յոյժ ազդեցիկ դարման մ'է։

Փարիզ, 8, Վիվիէն փողոց և բոլոր դեղարանները

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

ՐՍՇԽԻՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏ ԳՈՒՄԱՐ

906,000,000 ՖՐԱՆՔ

Տնօրէնութիւն) Եւրոպա

Փարիզ, 16, Պուլվառ տէ զ'Իթալիէն. 1,3, իր Լը Բէլթիէ փողոցի սեփական շէնքին մէջ

1845ին հիմնուեցաւ է մէջ

Ապահովագրեալներու վճռ. 1 Միլիոն	123,000000
1895է տարեշրջան	
Ապահովագրեալներու վճարուած	87,000000
Հասոյթ	196,000000
Նոր ապահովագրութիւնք	661,000000
1896 յունուար 1	
Աւանդը եւ անշարժ կալ. յ'Եւրոպա	40,000000
Ցաւելեալ դրամագլուխ	124,000000
Արդի ապահովագրութիւնք 4 Միլիոն	141,000000

Տէրութիւն ապահովուէ

Շահաբաժիններու բարդմամբ և ապահովագիներու վերադարձմամբ՝ ի դէպ մահու։

Պայմանագրութեան նոր եղանակ սկսեալ Առաջին տարւոյն լրանալուն պէս ԱՌԱՆՑ ՎԵՐԱՊԱՀՈՒՄԻ ի մասին բնակութեան և ուղեւորութեան.

Հինգ տարի ետքը ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով ընկերութենէն փոխառութիւններու որոց գումարը նշանակուած է ապահովագրին մէջ։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ Տնօրէնութիւն է Թուրքիա

185 Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.

Վոյվոտա փողոց, Վիթալիս խան, Ղալաթիա

COMP RUSS

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ.	24.5	Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։
Գշ.	25.6	Աղեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակ ժամ 2ին յետ միջօրէի, Պիրէոսի ճամբով
Դշ.	25.7	Սուրհանդակ դէպի Փորթ-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։
Դշ.	26.7	Սեվաստոպոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։
Եշ.	27.8	Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։
Ուր.	28.9	Աղեքսանդրիոյ Սուրհանդակ, հանդերձ Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթ անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԶԴ. — Մարտ 18 30, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող ուղեւորք Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիփոլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Փոր-Սայիտ զացող շոգենաւին 562

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅՆԱՆ Ն Ա ՄԱՐԹԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԻ ԵՒ ԸՆԿ

Մարսիլիայի և Պոլսոյ մէջ երկանաւորդական Բանող

Բաքիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղւոյ ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,

Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ապրանքի և տրոց առաքումներուն նաւուղէշի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ՐԸԳՈՒԼ

575 Մահմուտէ փողոց Թ. 10

Արտօնատէր Կ. Ս. ԻԹԻՒՃԵԱՆ